

โครงการส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัย

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว อันเป็นผลมาจากปัจจัยหลายอย่างด้วยกัน เช่น ปัญหาเศรษฐกิจโลกเกิดการชะลอตัวอย่างรุนแรง ปัญหาการเกิดสงคราม ปัญหาภัยธรรมชาติต่างๆ และปัญหาการเกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด - ๑๙ ส่งผลให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนได้รับผลกระทบอย่างมาก ซึ่งรวมทั้งผู้ประกอบการและบริษัทต่างๆ เกิดการขาดทุนต้องทยอยปิดบริษัท เนื่องจากไม่มีรายได้เพียงพอในการจ่ายค่าจ้างให้ลูกจ้าง ทำให้ประชาชนตกงาน ขาดความมั่นคงในส่วนของอาชีพ และหนึ่งในปัจจัยสี่ในการดำรงชีพ คือ อาหาร กอปรกับผักเป็นอาหารประจำวันของมนุษย์ เป็นแหล่งอาหารให้แร่ธาตุวิตามินที่มีคุณค่าทางอาหารสูง ประกอบกับปัญหาด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบ ทำให้มีค่าครองชีพสูงขึ้น และการปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยยึดหลัก ๓ ข้อ คือ การพอประมาณถ้ารู้รายรับรายจ่าย ก็จะใช้แบบพอประมาณ แต่มีเหตุผลรู้ว่ารายจ่ายใดจำเป็น หรือไม่จำเป็น และเมื่อเหลือจากใช้จ่ายก็เก็บออม นั่นคือ ภูมิคุ้มกันตัวเองและครอบครัว การปลูกพืชผักปลอดภัย เป็นการปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เช่นกัน หากเราปลูกไว้ใช้ภายในครัวเรือน มีมากเหลือก็นำไปจำหน่าย เกิดเป็นรายได้ให้กับครอบครัวอีกทาง

ดังนั้น สำนักงานเกษตรอำเภอบางละมุง ได้เล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัย ไว้รับประทานเองในครอบครัว จึงได้จัดทำโครงการปลูกพืชผักปลอดภัย เพื่อให้มีพืชผักเพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน ทำให้ได้รับสารอาหารครบตามความต้องการของร่างกาย และช่วยลดภาวะค่าครองชีพของประชาชนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด ๑๙ โดยการสนับสนุนองค์ความรู้และปัจจัยการผลิตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชลบุรี สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งจะส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ กลุ่มมีความเข้มแข็ง สามารถนำไปต่อยอดการประกอบอาชีพ การสร้างรายได้จากการผลิตผักปลอดภัย ชุมชนเกิดความมั่นคงและยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง ปลูกพืชผักปลอดภัย

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง ได้รับความรู้ด้านการผลิตการเกษตรที่ดีและเหมาะสม

๒.๓ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรพืชผักปลอดภัย ของวิสาหกิจผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง

๓. เป้าหมายการดำเนินงานโครงการ

วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง

๔. พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

๕. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

โครงการส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัย ประกอบด้วย ๔ กิจกรรมหลัก ดังนี้

๕.๑ อบรมกระบวนการผลิตพืชผักปลอดภัย ให้กับวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง จำนวน ๓๐ ราย ดำเนินการ ดังนี้

๑) สำนักงานเกษตรอำเภอบางละมุง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง และ คณะกรรมการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลการผลิตพืชผักในพื้นที่ เพื่อกำหนดการจัดกระบวนการเรียนรู้ควบคู่กับการปฏิบัติให้กับเกษตรกร

๒) สำนักงานเกษตรอำเภอบางละมุง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง ร่วมกันจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้กับวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง เกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย ซึ่งกำหนดให้จัดกระบวนการเรียนรู้ (การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม: พืชอาหาร) จำนวน ๑ ครั้ง ณ สวนพออยู่พอกิน บ้านมายิ้ม หมู่ที่ ๑ ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี หรือ สถานที่ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้

ทั้งนี้ การจัดกระบวนการเรียนรู้สามารถบูรณาการโครงการจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกกรมส่งเสริมการเกษตร เข้ามาสนับสนุนการดำเนินการได้ ตลอดจนการเชื่อมโยงการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี/นวัตกรรมการเกษตร จากศูนย์ AIC (Agritech and Innovation Center) มาถ่ายทอดสู่เกษตรกรตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

งบประมาณ : เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช ค่าใช้จ่ายในการการถ่ายทอดความรู้ เช่น ค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ค่าวัสดุอุปกรณ์ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ และฝึกปฏิบัติ ค่าวิทยากร ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรม

๕.๒ สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชผัก พร้อมวัสดุปลูก เป็นปัจจัยการผลิตให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๐ ราย ฝึกปฏิบัติ รวมทั้งให้เกษตรกรนำไปทดลองปลูกในพื้นที่ของเกษตรกร เพื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการจะได้ติดตามผล รวมทั้งให้คำแนะนำในการปลูก

๕.๓ ศึกษาดูงานกระบวนการผลิตพืชผักปลอดภัย เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๐ ราย ดำเนินการ ดังนี้

๑) สำนักงานเกษตรอำเภอบางละมุง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง และ คณะกรรมการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ และ สถานที่เพื่อการศึกษาดูงาน

๒) สำนักงานเกษตรอำเภอบางละมุง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง นำเกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย ศึกษาดูงาน จำนวน ๑ ครั้ง เพื่อศึกษากระบวนการผลิตพืชผักปลอดภัย ณ แปลงเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่ หรือพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง หรือประเด็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (BCG Economy Model) หรือประเด็นเนื้อหาวิชาการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่อบรม ตามมติของคณะกรรมการฯ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง ที่ร่วมกันพิจารณา

๕.๔ ติดตามและให้คำแนะนำเกษตรกรในการผลิตพืชผักปลอดภัย

๖. ระยะเวลาการดำเนินงาน

เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ - เดือนกันยายน ๒๕๖๘

๗. แผนปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัย

กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยงาน รับผิดชอบ	ปริมาณ งาน	หน่วย วัด	แผนปฏิบัติงาน												งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบงาน
				ปี ๒๕๖๗						ปี ๒๕๖๘							
				ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๑. พัฒนาเกษตรกร																	
๑.๑ อบรมกระบวนการผลิตพืชผักปลอดภัยให้กับเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักปลอดภัยบ้านทุ่งคาเหนือ	จังหวัด/ อำเภอ	๑/๓๐	ครั้ง/ราย				↔										สำนักงานเกษตรอำเภอบางละมุง ศวพ.ระยอง
๑.๒ สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชผัก พร้อมวัสดุปลูก	จังหวัด/ อำเภอ	๒,๕๐๐/ ๓๐	บาท/ ราย						↔								สำนักงานเกษตรอำเภอบางละมุง ศวพ.ระยอง
๑.๓ ศึกษาดูงานกระบวนการผลิตพืชผัก ณ แปลงเกษตรกรต้นแบบ	จังหวัด/ อำเภอ	๑/๓๐	ครั้ง/ราย							↔							สำนักงานเกษตรอำเภอบางละมุง ศวพ.ระยอง
๑.๔ ติดตามและให้คำแนะนำเกษตรกรในการผลิตพืชผัก ปลอดภัย	จังหวัด/ อำเภอ	๓/๓๐	ครั้ง/ราย										↔				สำนักงานเกษตรอำเภอบางละมุง ศวพ.ระยอง
รวม												๑๐๑,๒๐๐					

๘. เป้าหมายการปฏิบัติงานและการเบิกจ่ายงบประมาณ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัย

กิจกรรม	หน่วยวัด	แผน/ผล	ปริมาณงาน										งบประมาณ															
			ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔	รวม	ไตรมาส ๑			ไตรมาส ๒			ไตรมาส ๓			ไตรมาส ๔	รวม				
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.					
๑. พัฒนาเกษตรกร																												
๑.๑ อบรมกระบวนการผลิตพืชผักปลอดภัยให้กับเกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักปลอดภัยบ้านทุ่งคาเหนือ	ครั้ง/ราย	๑/๓๐				๓๐																		๓๐	๙,๖๐๐			
๑.๒ สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชผักพร้อมวัสดุปลูก	บาท/ราย	๒,๕๐๐/ ๓๐						๓๐																	๗๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐		
๑.๓ ศึกษาดูงานกระบวนการผลิตพืชผัก ณ แปลงเกษตรกรต้นแบบ	ครั้ง/ราย	๑/๓๐							๓๐																๑๔,๑๐๐	๑๔,๑๐๐		
๑.๔ ติดตามและให้คำแนะนำเกษตรกรในการผลิตพืชผักปลอดภัย	ครั้ง/ราย	๓/๓๐								๓๐	๓๐	๓๐													๘๐๐	๘๐๐	๙๐๐	๒,๕๐๐
รวม																	๙,๐๐๐		๗๕,๐๐๐	๑๓,๕๐๐	๘๐๐	๘๐๐	๙๐๐		๑๐๑,๒๐๐			

/ส. งบประมาณ...

๙. งบประมาณดำเนินการ

กิจกรรม พัฒนาเกษตรกร (งบประมาณ ๑๐๑,๒๐๐ บาท)

กิจกรรมหลักที่ ๑ ฝึกอบรมการผลิตพืชผักปลอดภัยให้กับวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง จำนวน ๑ ครั้ง ณ สวนพออยู่พอกิน บ้านมายิ้ม **งบประมาณ ๙,๖๐๐ บาท** รายละเอียดดังนี้

- ค่าอาหารกลางวัน ๒ มื้อๆละ ๑๐๐ บาท จำนวน ๓๐ ราย เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๔ มื้อๆละ ๒๕ บาท จำนวน ๓๐ ราย เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุในการจัดกระบวนการเรียนรู้ฯ จำนวน ๓๐ ราย
- รายละเอียด ๑ ชุดๆละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๖๐๐ บาท

กิจกรรมหลักที่ ๒ สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชผัก พร้อมวัสดุปลูก **งบประมาณ ๗๕,๐๐๐ บาท**

- ค่าเมล็ดพันธุ์พืชผัก พร้อมวัสดุปลูก ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๐ ราย ๆ ละ ๒,๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๗๕,๐๐๐ บาท

กิจกรรมหลักที่ ๓ ศึกษาดูงานกระบวนการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชผัก **งบประมาณ ๑๔,๑๐๐ บาท**

- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อ ๆ ละ ๑๐๐ บาท จำนวน ๓๐ ราย เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท จำนวน ๓๐ ราย เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร (ศึกษาดูงาน) (จำนวน ๓ ชั่วโมง ๆ ละ ๒๐๐ บาท) เป็นเงิน ๖๐๐ บาท
- ค่าเหมาจ่ายรถตู้ (จำนวน ๓ คัน) เป็นเงิน ๙,๐๐๐ บาท

กิจกรรมหลักที่ ๔ ติดตามและให้คำแนะนำเกษตรกรในการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชผัก **งบประมาณ**

๒,๕๐๐ บาท

- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ได้รับความรู้เรื่องการผลิตพืชผักปลอดภัย เพื่อเพิ่มมูลค่าผัก สามารถจำหน่ายให้แก่เกษตรกรในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง พร้อมเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ในพื้นที่ทุกอำเภอ รวมทั้งเกิดการบูรณาการการทำงานหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและพัฒนาการเกษตรให้ดีขึ้น อีกทั้งเกษตรกร องค์กรเกษตรกร สามารถเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการผลิตสินค้าเกษตร ส่งผลให้มีความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้

๑๐.๑. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๑๐.๑.๑ ผลผลิต (output)

๑) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง จำนวน ๓๐ ราย ได้รับความรู้เรื่องการผลิตพืชผักปลอดภัย

๒) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง มีพืชผักปลอดภัยจำหน่ายให้คนในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง

๓) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง เพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนการผลิต

๑๐.๑.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

๑) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถเพิ่มมูลค่าให้พืชผักที่ตนเองผลิตได้ สร้างรายได้ เกิดความมั่นคง ทางอาชีพ และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๒) ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นสินค้าพืชผักของกลุ่มเกษตรกรเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือว่ามีความปลอดภัยได้มาตรฐาน

๓) เกษตรกร องค์กรเกษตรกร สามารถเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการผลิตสินค้าเกษตร ส่งผลให้มีความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้

๔) เกษตรกรและชุมชนใกล้เคียง เกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ เป็นแหล่งผลิตพืชผักคุณภาพที่สามารถเป็นสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

๕) ช่วยลดต้นทุนในการผลิตพืชผัก

๑๑.๓ ตัวชี้วัด

๑) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง จำนวน ๓๐ ราย ได้รับความรู้กระบวนการผลิตพืชผักปลอดภัย

๒) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง จำนวน ๓๐ ราย ได้รับความรู้กระบวนการผลิตพืชผักปลอดภัยสามารถเพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนการผลิต

๓) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกผักบ้านทุ่งคาเหนือ อำเภอบางละมุง จำนวน ๓๐ ราย ได้รับการรับรองว่าผลิตพืชผักปลอดภัย

๑๒. การติดตามและประเมินผล

๑๒.๑ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอบางละมุง และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการฯ

๑๒.๒ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอบางละมุง ดำเนินการประเมินผลการฝึกอบรม สรุปผลโครงการ หลังสิ้นสุดการฝึกอบรม

๑๓. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอบางละมุง/ สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรี